

SZARVAS és VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Felelős szerkesztő Beniczúr Sándor

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAS.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 ft. — Félévre . . . 2 ft.
Negyedévre . . . 1 ft. — Egyes szám . 8 kr.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

Áchim Ádám

1830—1899

Hulló levél, mozgo harmatcsepp.

Az ősre forduló természet siralmas elmulásunkra figyelmeztet.

Illő kerete ez azon gyászeseménynek, mely a szarvasi ág. h. ev. egyházat és protetans társadalmat napjainkban meglepte.

Az erőteljes férfi kiről ismerősei hitték, hogy betegség nélkül legalább a 80-ik élet évét fogja körünkben zavartalan életvidorágban megélni, súlyos betegség áldozatául esett. Október 23-án délután 3 órakor meghalt Áchim Ádám.

Röviden feljuttam elhalt jelesünk életrajzát.

Született 1830. szeptember 1-én B.-Csabán. Gyermekek éveit szigorú erkölcsi fegyelmet gyakorló földműves családban élte, hol a naponként megújuló inés és példa hatása alatt tanulta meg, hogy minden ember annyit ér, mennyire reá váró kötelességeinek megfelel. Ma is ebben áll sok család nevelői sikerének titka. Népiskoláit B.-Csabán végezte. Szorgalmával rendszeretével s kivált mély vallásosságával sok örömet okozott jó hírű tanítójának Vozarik Pálnak és a vizsgálatoknál őt sokszor kitüntető lelkészének, Haán Jánosnak. A család, az iskola és az egyház fokozódó reménynyel nézett a kedves gyermekre és találkoztak e föltevésben: ebből jó pap lesz! Ezzel

a célzattal hozta el édes anyja 1840-ben a szarvasi főgymnasium első osztályába a serdülő ifjat, hol Benka György, Molitörisz Adolf s Magda Pál tanárok hamar megszerették s pártfogásukkal kitüntették. Hamar bejutott Molitörisz családi körébe, hol annak gyermekeit türelmes szeretettel és tanítói hivatásának félreismerhetlen sikereivel taníttatta. Szarvasról Eperjesre került hol a gymnasiumi felső osztályok végzetével a theológiára iratkozott. Eperjesen és Pozsonyban elvégezte a bölcsészet — theologiai tanulmányokat. Ajánló jó bizonyítványokkal ment Bécsbe. A németországi egyetemeken közül Hallelban tartózkodott legtovább. Az 1848-iki lázas időszak megzavarta békés tanulmányait. Előbb a megyénél nyert alkalmazást. Szorgalmát és széles ismeretkörét új foglalkozásában igen méltatták előjárói s már már a politikai pályára óhajtott lépni. A gyásznapok a hazafiatlan szellem azonban utóbb annyira lehangolták, hogy visszatért előbbi elhatározásához s a gyermekkorától megszeretett papi pályán kereste jobb jövőjét. Előbb Tótkomlóson, a lelkes és hazafias Horváth Sámuel lelkész atyai vezetéssel segédlelkészkedett. Pár év múlva már szülővárosába került a későbbi püspök Szeberényi Gusztáv és Haán János mellé stégdielek-szül. Következtethetünk ebből arra is, hogy jó gyakorlati iskolát kellett végeznie, midőn önálló lelkészszé vált. Végre Alberten pappá választott. Itt különös szerencsével valósítá meg ifjúkori terveit. Oly kis és szépen fejlődő községbe és egyházba került, hol a pap népnek nemcsak

lelki atyja, de tanácsadója, vezére, ügyvédje, gyámja, orvosa, tanítója s minden ügyeinek képviselője. Áchim önálló paposkodásának ezen új munka körében sokoldalú feladatait mesterül megoldá. Erről tanusodik azon körülmény, hogy a távolban ma is ezren áldják emlékét emlegetik példás életét s beleolvadnak e pillanatban a szarvasi egyház gyászába.

Albertiről 1871 őszen Szarvasra költözött át, mint az akkori erős forrongásban felzaklatott egyház ujonnan megválasztott lelkésze.

Már választása előtt erős ellentétek s azokból fellángoló erős szenvedélyek vetették szét az egyház hiveit. Nagy türelemre bírt, tapintatra, körültekintő óvatosságra volt bírva az egyház ujonnan választott lelkésze a szószékben, akár az egyház kormányzatában, akár a társadalomban óhajta magát érvényesíteni. Kik vissza tudunk emlékezni a megboldogult akkori küzdelmes helyzetére, lehetetlen elismerés nélkül emlegetnünk azon szolgálatait, melyeket apostoli szelid lelkületével bámulatos türelmével és terveithez tántorítlan ragaszkodással végrehajtani mindenkor kész volt.

A mikor pedig aztán a békési ág. h. ev. legnagyobb egyházmegye élére került, mint annak megválasztott és 18 éven át az egyházak kormányzatával megbízott főesperese, a helyi egyházban, a nagy egyházmegyében, a főgymnasiumban, a népnevelés körében oly fokozódó munkát végzett és teljesítet, mit csak Istentől adott kiváló testi és lelki épség és hitbuzgó lelkesedés mellett lehetett embernek elvégeznie.

SZARVAS és VIDEKE TÁRCZAJA.

Szin és való.

Unatkoztak a nyaralóhelyen. Gombos Tivadar indítványára elhatározták, hogy a Korona-szálló nagy termében egy tanccal egybekötött színlelőadást rendeznek. Lesz torbóla, szerepe tin, konfetti, bengáli fény, világposta, regatta verseny s jól fognak mulatni. No meg a mulatság előzményei is úgy lefoglalják valamennyiüket, hogy sokáig nem is érnek rá unatkozni.

Gombos mindenhez értett, különösen értett ilyen jótékony célú ünnepélyek rendezéséhez. Szívesen tett, vett, fáradozott, s edte össze a szereplőket, járt a fővárosba, hogy izlésesek legyenek a díszletek, a meghívók s csak azt szokta kikötni, hogy az ő darabjait tanulják be. Dilettáns író volt, ki bármikor kirázott a kabátja ujjából néhány egyfe vonásos. És most is elfogadta a vígjátéki bizottság az ő darabját, melynek címe volt: „Árvíz után”.

Ennek az egyfelvonásos drámalettnak tárgya mindennapi. Árvíz pusztította el a falut, a nép nyomorog s a dúsgazdag földesur akként segít a népen, hogy kenyeret, pénzt osztat ki és munkát ad a népnek. Csak Pogány Józsa nem kap segítséget, csak az nem kap semmi munkát. A földesur a szép Pogánynéra

vetette szemét, el eljár hozzájuk s csak akkor hajlandó segítséget adni, ha Pogányné a szeretője lesz.

Az asszony ellenáll, de a nagy nyomorúság s férje kétségbeesése azután engedékenyebb teszi. Egy csókot ad a földesurnak s megígéri, hogy a kastélyba megy. A férje leshegyéről mindezt látja és keresztül lévi a távozó földesurat. A nép, mely minden segínyt a meggyilkoltól kapott, a gyilkosra rohan, megjelennek a törvény emberei, vasra verik Pogányt és elviszik, neje kétségbeesetten csókolja a rab láncait, mialatt a függöny legördül.

A férj szerepét Kormos Géza kapta, míg Pogányné szerepe Kormos fiatal feleségének jutott. A földesurat a nyaralóhely dédelgetett kedvence, Kénésy László vállalta el.

A Kormos háza-párról sokat suttogott a világ. Azt mondták, hogy az asszony csak reneteg vagyona miatt ment Kormoshoz és nem szerette urát, ki feltékenyen őrizte a szép hitvest.

Kormosné boldog volt, hogy ilyen nagy szerepet kapott és csak akkor sápadt el, mikor tudtára adták, hogy ki a partnere.

Kénésy László hidegen viselkedett a szép asszonnyal szemben s ki sejtette volna, hogy e két lényt forró, veszedelmes szerelem fűzi össze? Tehát jól osztották ki a szerepüket. Az a csók, mit Pogányné kap a földesurtól, valóban a fekevesztett szerelem csókja lesz . . .

Gyorsan multak a napok. A főpróba remekül sikerült s mindenki bámulta Pogányné szerepében Kormosnét, ki oly szenvedélyességgel játszott, hogy a nagy jelenetnél, mikor az asszony a kastélyba jövetelét megígéri a csábitónak, a hallgatók összenéztek.

Egy napi szünet után elérkezett az ünnepély napja. Kormos komolyan sétált a kulisszák mögött parasztruhában, neje parasztmenyecske gyanánt volt öltözve s igazán nézett ki, míg Kénésy László, a földesur, választruhába bujt.

S kezdetét vette az előadás. Kormos idegesen adta szerepét, melléből hörögve jöttek a szavak. Neje-nek minden jelenetét taps jutalmazta. Most érkeztek a csók jelenetéhez.

A férj ott állt az ablakban s egy fegyverre támaszkodva nézte végig a jelenetet. A csábitó odahajlik a nőre s ajkára csókot nyom. A férj jól látja, hogy e csók igazi, valódi csók, hogy a nő szívesen fogadja, szívesen viszonzozza. Azután látja, hogy a nő odasimul a csábitóhoz s alig tudnak kettészakadni.

Azután mégis csak kettészakadnak. A csábitó odasugja az asszonynak:

— Tehát eljössz a kastélyba.

— Igen, mindjárt követkelek!

S a férj ekkor ugrik elő. Jól látja a szerelmesek lihegéséből, hogy itt a valót adták elő.

— Meghalsz, csábitó, kiált rekedten és vadul,

A mint a szarvasi egyház rajt bocsájtott Kondorosra oda fordult egész buzgóságával, áldozatkész egyházalapító és szervező munkásságával. És habár családtalan és zárkózott életében éppen e helyzeténél fogva sok félreértésnek is kitétte magát; mégis jóakarátát, fáradhatlan gondoságát apró kellemetlenségeken és sértéseken felül emelkedő nemeslelkűségét minden tetteben s elhatározásában kitünteté. A kondorosi egyház irányában áldozatkész szeretetét legutóbb azal is kimutató, hogy ott fekvő 60 ezer forint értékű birtokát az egyháznak hagyományozá.

Aprólékosságra irányuló szigorú lelkiismeretessége elhatározásaiban sokszor tartózkodóvá tette őt; de kétségbe nem vonható jó szíve s minden ellenségeskedésen hamar felül emelkedő engesztelőkeny lelke mindenkor kibékítették őt mindazokkal, kikkel érintkezett.

Éveken át volt a népiskolai ügyek előadója a bányai egyházkerület közgyűlésein, Éveken át volt a népiskolai tankönyvbíráló bizottság elnöke. Éveken át vezette a főgymnasium ügyeit elnökölt annak mindendenféle fárasztó közviszálatain hol mint főesperes, hol mint püspöki megbízott. Éveken át volt elnöke a helybeli polgári leányiskolának felügyelője a szarvasi takarékpénztárnak elnöke az egyházi tisztviselők segélyező egyesületének. E sokszori elfoglaltságból is sejthetni hogy szétosztá idejét, munkásságát, igyekezetét, jó szívét, tehetségét, befolyását oly közügyek szolgálatában melyek állásánál s némes vállalkozási kedvénél fogva őt igénybe venni jónak találták. Epen ez a sokra irányuló nagy elfoglaltatás lehetett többször egyik oka annak, hogy utóbb hanyatló koránál fogva sok vállalatában nehézkesnek s késlekedőnek mutatkozik.

Puritán erkölcsileg feddhetetlen papi élete példás szerénysége, törhetlen türelmessége, keresztényi életnézetről tanuskodó lelkiismeretessége oly protestáns papi jellemmé avatták őt, hogy ezen fényes előnyök mellett fölmerülhet emberi gyarlóságai még szigorú bírái előtt is elhomályosultak. Vajha szelid személyiségében szerencsés kifejlésre jutó protestáns papi jellege átörökhithető lenne. De hasztalan óhajlás is ez! Fájdalom! Az erkölcsi tökélesedés terén alig van valami átörökhethető. Vajha a benne tündöklő erények fénye tartaná fenn közöttünk az ő áldott emlékezetét!

Emberi sorsunk gyászos végzete elől. Neki

ahogy a szerep azt előírja. S vállába kapja a puskát, céloz s löv.

Nagyon durran a fegyver, füst tölti be a színpadot, a közönség megreszket a dörlülésre s mire a füst eloszlik s a színpadi nép összefut, hogy azután a függöny legördüljön, látják a rettenetes valót: a földesur Kénésy ott fetreng vérében s utolsókat vonaglik. Zöld vadászruháját vér pirosítja s a közönség egy része meg mindig azt hiszi, hogy ez mind csak ügyes játék s nem való.

Kormosné kétségbeesetten zokog. férje most már nyugodt lesz, ledobja a fegyvert s a felugráló közönséghez lekiált:

— Az istenért! honnan tudtam volna, hogy e fegyver valóban töltve volt! S azután olyan lelki háborgással, amelynek igazi oka egészen más volt, mint amit mások gondoltak, megyle a vendégek közt időző főszolgabíróhoz:

— Ha akarja, rendelkezhetik velem . . .

A haldokló Kénésy épp akkor susogta utoljára Kormosné nevét. Ezután vége volt.

Persze a mulatságnak is vége volt . . .

Jules.

sem lehetett kitérnie. Nem annyira a kor, vagy festalkati gyengeség, mint inkább az önkíméletet nem ismerő kötelességérzet idézte föl nála azt a kínos és hosszas betegséget, melyet Istenben vetet bizalommal az elmulás pillanatáig zugoldás nélkül példás önmegtagadással hordozott. Kínos szenvedésének s halálos vergődésének türelmes elviselése megérlelte ápolói háns szemlélőiben azon meggyőződést, hogy így csak válásos lélek képes sorsában szent bizodalommal megnyugodni.

Most ő is átolvadt az öröklétbe, melynek titkával vallásos lelke oly sokszor foglalkozott. Elköltözött ő is az Atyához, kinek szeretetéről, kegyelméről irgalmáról oly lalikesen tanított. Mint aláhanyatló futó csillagra néz még reá lelkünk. Ragyogó fénye bevilagitja előttünk az utat, melyen a valódi protestáns lelkésznek járnia kell. Az elmulás keserű érzése megborzangatja szívünket, midőn távozóra gondolva így sóhajtottunk:

Isten veled: Örökre Isten veled!!

Benka Gyula.

Nt. Áchim Ádám esperes halála nem volt váratlan. Hónapok óta küzdött a halált hozó betegséggel. Allig terjedt el halálának híre, az összes középületeken, iskolákon és számos magán háznál kitűzték a gyász lobogókat, temetése a hó 25-én ment végbe. Volt híveinek, a környék s a messze távolból is megjött lelkész társai s nagyszámú rokonsága részvétele mellett az Ag. Ev. ó templomlan. A megboldogult lett első sorban Nt. Veres József esperes ur mondott fenkölt beszédet, s elegicusan bucsuztatta el őt volt híveitől s egyházától; majd Nt. Koren Pál Csabai lelkész ur tőt nyelven szólalt a kiszenvedethez, s méltatta annak nemesen érzett szívét.

Az elhangzott gyászbeszéd után, a koszorukkal borított koporsót a gyászkocsira helyezték, s az összes harangok zugása mellett megindult a menet a szarvasi vasuti indóházhoz. A menet élén haladt az Arad-békési esperesség számos lelkésze, a szarvasi s a szomszédos Ev. Egyházak kiválóbb alakjai, a szarvasi tanítói kar majd a gyászkocsi után a nagyszámú rokonság a szarvasi főiskola, s a népiskolák növendékei s ezernyi ezer néptömeg haladt.

Az új templom elé érve a menet megállott, hol Nt. Zvarinyi János lelkész ur bucsuzott el a megboldogulttól. Majd ezután az egész gyász menet a vasuti indóházhoz, ment hol kettős koporsóba helyezve — végakarataához képest a megboldogultat a vasútra tették, hogy az szállítsa ki őt kondorosra, oda, hol mindég oly jól érezte magát, hová mindég annyira vágyott.

Kondoroson d. u. 4 órakor vette kezdetét a voltaképeni temetés hol a zsufolásig megtett Ev. templomban Nt. Zvarinyi János szarvasi lelkész ur emelkedett beszéd kíséretében adta át a szarvasi Ag. Ev. Egyház nagyhalotját — a megboldogult végakarataához képest — a kondorosi Ev. Egyháznak, majd a megható ima végső szavainak elhangzása után, Kondoros és környékének, s különösen szarvasról feles számmal át rándult hiva nek mély részvételével kísérték a kondorosi temetőbe, hol ainnál Nt. Kovács László lelkész ur vette át egyháza nevében a nagyhalottat, kinek nagy hatással méltatta érdemeit s fogadást tett úgy a maga mint egyháza nevében hogy annak sírját, — ki a kondorososi Ag. Ev. Egyházat alapította, kinek ez egyház, az Isten után legtöbbet köszönhet. — hálás kegyelettel fogja és fogják gondozni és őrizni.

Legyen áldott emléke s nyugodjék békében. Az ellenségei s irigyei által neki gyakran okozott keserőségeket és bántalmazásokat, most már megenyhíti a mindent feledtető és kibékítő sír.

Halála alkalmából a család, a szarvasi, s

a kondorosi Ag. Ev. Egyházak, s a szarvasi polgári leány iskola az alábbi gyász jelentéseket bocsájtották ki.

Alólirottak fájdalommal jelentik a felejthetetlen és jó testvérnek és rokonnak nagytiszteletű Áchim Ádám ágostai hitvallású evangélikus kiérdemült esperes és lelkésznek folyó hó 23-án délutáni 3 órakor áldásos élete 70-ik évében hosszas és kínos szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát.

A megboldogultnak hült tetemei f. hó 25-én a kondorosi sírkertben fognak örök nyugalomra helyeztetni.

A gyászszertartás f. hó 25-én délelőtt Szarvason az ó- és új templomban, Kondoroson pedig délután 3 órakor megy végbe.

Özv. Maczák Jánosné sz. Áchim Ilona és az összes Áchim s hozzátartozó rokon családok.

Szarvason, 1899. október 23-án.

Áldott legyen emlékezte!

A szarvasi ág. hitv. evang. egyházközség mély fájdalommal jelenti érdemdús, feledhetetlen lelkészének nagytiszteletű Áchim Ádám érdemült főesperesnek 70-ik, lelképásztorkodásának általában 44-ik, Szarvason működésének 28-ik évében hosszas szenvedés után folyó hó 23-án délután 3 órakor történt gyászos elhunytát.

A temetés folyó hó 25-én d. e. 9 órakor fog megtartatni az ó templomban, s a hült tetem ugyan az nap délután 3 órakor fog Kondoroson örök nyugalomra helyeztetni.

Áldás és béke hamvaira!

Szarvas, 1899. október 23-án.

A kondorosi ágost. hitv. ev. egyházközség mély fájdalommal jelenti, örökre felejthetetlen egyház megalapítója s nagyilekü jóltevőjének nagytiszteletű Áchim Ádám kiérdemült esperes és szarvasi lelkésznek folyó hó 23-án délután 3 órakor, életének 70-ik s buzgó lelkészi működésének 44-ik évében történt gyászos elhunytát.

Az elhunytak hült tetemei október hó 25-én délután 3 órakor fognak a megboldogult végakarata szerint Kondoroson eltemettetni.

Kondoros, 1899. október 24-én.

Áldás emlékére!

A szarvasi „polgári leányiskolai társulat” igaz részvétellel jelenti nagytiszteletű Áchim Ádám hosszú éveken át volt érdemes és buzgó elnökének f. hó 23-án történt gyászos elhunytát.

Áldás emléken!

Szarvas, 1899. október hó 23-án.

A művészi nevelés.

Hála az Egek urának a magyar népnevelés ki-
vetkőződött a régi „Schulmeister” rendszeréből és újabb meg újabb alkotásokkal, üdvös rendszerekkel a nemzeti nevelés útjára lépett.

Már csak álmoknak tűnik az a korszak, a mikor a „nádvessző” volt az egyedüli szemléltető eszköz, az egyedüli tanszer az iskolamester asztalfiókjában.

Ma a nevelés a humanitás elvére, a szeretet alapjára, a nemzeti irányra van fektetve. A tanító többé már nem az a „mumus”, a kit a szülők a gyermekek megfélemlítésére említtettek, hanem a gondos nevelő, a ki szülő gyanánt szeretettel üli magához, mint édes gyermekét.

Legújabbban pedig Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter koronázta meg a modern nevelési rendszert oly ideális eszmével, a mely csak egy fenkölt agyban szülemthetik meg: a művészetet bevitni az iskolába. Szerencsésebb gondolattal a magyar népnevelésügy nem gazdagodott még. Mily fenséges idea a gyermek szívébe, lelkébe behatolni a legnagyobb értékű eszközzel: egy művészi képpel, a mely a lelket felébreszti a gyermek testében, mozgásba hozza az érzékeket és a gyermek előtt feltárul egy ismeret, a melyet csak nehezen, kerülő utakon és akkor se a maga valóságában lehetett a gyermek zsenge felfogása elé állítani.

A művészi kép az élőismeret, a mély bevilágítja a gyermek lelkét, fogékonnyá teszi a szép és nemes iránt. Megreszketteti a zsenge szív hurjait és nemes érzelmeket csepegtet belé, hogy majdan képes legyen a hazaszeretet lángját ápolni. Ez erősíti meg benne a nemzeti érzést, mellyel majd az életben feltárgja építeni a haza jövő nagyságát.

Nem képzelünk tanítót, nem képzelünk embert, a ki azt a nagy eszmét, — mely egy új korszaknak az ébredését jelenti — ne üdvözlőné.

Valósuljon meg az eszme minél előbb, váljon a test igévé és a népnevelésügy nagy győzelmet fog aratni: szívben, lelekben nemzeti lesz.

Endre János.

HIREK.

— **A „Békésmegyei Egyetemi Ifjak Köre”** buzgalmas működéséről ad újból hírt fővárosi levelezőnk. Az e hó 21-én tartott első rendes közgyűlésen Ponyicki Lajos, a kör tevékeny elnöke, bemutatja az ez évi tisztviselői karnak programját, melynek hogy minden egyes pontját valóra válthassák, kéri az összes tagok támogató együttműködését. Megoldásukat a közvetlen jövőben a következő kérdések várják: az alapszabályok módosítása, a pénzügyek kezelésének és gyűmölcsöztetésének helyes irányban való fejlesztése, a könyvtár-kérdés megoldása s végül „tervbe” kell vennünk, mondja az elnök jelentése, a Kör vagyonának új alapító tagok megnyerésével való szaporítását. Reméljük, hogy Békés vármegyének közelőkat támogató férfiai körüinktől sem fogják pártfogásukat megvonni. Az ő jóindulatuk viszont egy nobile officiumot szab ránk: azt a kötelességet, hogy mindenkor meleg érdeklődéssel viseltessünk a megye iránt, melyhez mindannyunkat kedves kötelékek csatolnak. Tartsuk fenn vele folytonosan az összeköttetést, és rójuk le, a lel csak tehetjük, hálánkat. A közgyűlés a programot, erős bizodalommal a tisztviselői kar működésének sikerében, éljénzessel tette magáévá. Sárkány János a színetidei bizottság működéséről számolt be mire a közgyűlés fölmentie é jegyzőkönyvi köszönettel illeti a bizottságot; utána pedig Albusz Frigyes, az átszámoló bizottság elnöke, ismertette meg a közgyűléssel a kör vagyonai helyzetét. A közgyűlés bizottságot küldött ki az alapszabály-módosítás tervezetének elkészítésére; a bizottságba az elnökön kívül a következőket választották meg: Albusz Frigvest, Petrovics Györgyöt, Rosenthal Ferencet, Szerberényi Tibort és Sárkány Jánost. Az intérványok és interpelláció elintézése után elnök még bejelenti, hogy a „Csanádmegyei főiskolai hallgatók köre” átiratban küldött értesítést megalkulásáról s kéri a középiskolákban a két kör tagjai közt fennállott baráti szellem tovább fejlesztését; a B. E. I. K. üdvözlő átirattal fogja köszönteni a legfiatalabb és hozzá oly közel álló kollegát. Elnök köszönettel említi fel továbbá, hogy a „Békés”, „Szarvas és Vidéke” és a „Szarvasi Lapok” elismeréreméltó szíves készséggel küldik a körnek az ingyenpéldányt. Legközelebbi gyűlés ideje: november 4.

— **Esküvő.** Halmay Ödön Sarvas község nérnöke e hó 26-án déni 1/2 1 órákor esküdött örök hűség, a sarvasi ág. ev. o templomban, nagyszámu és fényes közönség jelenlétében szeretett jegyesének Konstantinovic Szidónia kisasszonynak. Az új pár Dr. Haviár Gyula ügyvéd ur házánál elköltött ebéd után, nászutra kelt.

— **Hajdu György** kir. albiró a sarvasi kir. járásbírósnágnál állását f. évi október hó 26-án elfoglalta s hivatali működését meg is kezdte. Mint értesülünk, ügykörébe a sommás perak és az örökösödési ügyek fognak tartozni.

— **Betöréses lopás.** M halik Mihály sarvasi illetőségű 19 éves suhanc, e hó 25-én ejjel, a régi vásártéren levő Lestyan Pál Goda házának kerítésén át mászott, s a hátsó szoba ablakát beverve, oda behatolt s nagyobb mennyiségű ruha neműt össze szedett. Nem sokáig örülhetett az általa ellopott tárgyaknak, mert amint hazafelé cipelte a könnyen szerzett holmikat, az őrzőrat őt lesiepte.

— **Hűtlen bonne.** Egy gyöngé pillanatában nagyon megfellekedezett egyik helybeli ügyvéd nevelője a tiz parancsolat 5-ik pontjáról s urnőjének hozzáférhető helyen tartott értékes óraláncát magához vette. — Amikor a hiány fellett fedezve, több körülmény arra mutatott, hogy a tettes csakis a bonne lehet, ki is kérdőre vonatván, könnyek és könyörgések között elő is adta az eltulajdonított láncot. — A bonne még az nap el utazott, azonban karsu derekát nem díszítette a vastag arany lánc, — amivel a kutsébrek előtt bizonyára imponálni szeretett volna.

— **A sarvasi főiskola részére** az 1900 évre szólólag állami segély képén — a közoktatási minisztérium költségvetésében — 58 ezer korona van előirányozva.

— **Halálozás.** Salacz Jusztina urhölgy f. hó 24-én 83 éves korában jobb létre szenderült.

A gyászba borult család az alábbi gyászjelentést bocsájtotta ki.

Salacz Ferencz és gyermekei: Oszkár, Ferenc Aladár és Elemér, — Balla Géza, Balla Mari férj. Majovszky Vilmosné. — Balla Amália, Balla Katalin férj. Póta Gyuláné, Salacz László és Géza, — Salacz Viktoria férj. Steiner Róbertné, Salacz József, Etelka, Dezső, Lajos és Kálmán a többi rokonok nevében is fájdalmasan jelentik, hogy szeretett testvére illetőleg nagynénjük Salacz Jusztina életének 83-ik évében a halotti szentségek felvétele után 1899. október 24-én jobblétre szenderült.

A kisenvedett földi maradványa f. évi október hó 26-án d. u. 3 órákor fog a sarvasi halászelki róm. kath. temetőben nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szent mise áldozat pedig a helybeli róm. kath. templomban október hó 26-án d. e. 9 órákor fog a mindenhatóknak bemutatgatni.

Szarvas, 1899. október 24-én.

Az örök világosság fényeskedjék néki!

— **Választások** Öcsödön a községnél újonnan rendszeresített állásokat a napokban töltötték be, mely alkalommal segéd jegyzőül s helyettes anyakönyveztőül Hegedüs Gyula, iktatónak Molnár Károly, s irnokká Vitályos Gábor, Kis Géza és Végh Sándor lettek megválasztva.

— **Fővárosi Lapok.** Magyarország e legrégibb szépirodalmi lapja, mely hetenként páratlan gazdag tartalommal és pompás képekkel jelenik meg, e héten nagy átalakuláson ment keresztül. A lap szerkesztését Thury Zoltán, a kiváló író és nagy sikereket látott drámaíró vette át, a kinek nevével egy új, fényes aerája indul meg a „Fővárosi Lapok”-nak. A lap főmunkatársa Molnár Ferenc, a fiatalabb írói gárda e nagytehetségű, széles körben ismert tagja. A „Fővárosi Lapok” segédszerkesztője maradt, mint volt Erényi Nandor. A kitűnően szerkesztett, előkelő hetilapot a szerkesztőkön kívül a munkatársak díszes serege fogja visszavezetni arra a dícsőéges pályára, melyen a régi „Fővárosi Lapok” oly sok elismerést aratott. A „Fővárosi Lapok”-at melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára: negyedévre 3 frt, félévre 6 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. Hold-utca 15. szám.

— **Iskolás leányoknak** tilos a fűző, sajnos hogy nem nálunk de Romániában, a hol a közoktatási miniszter azzal az indoklással tiltotta el a fűző viselését, hogy az akadályozza a test fejlődését és a légzőszervek működését! Nálunk talán megfordítva; elősgitit azokat, a fűző?

— **A képes-levelezőlapok megrendszabályozása.** Az utóbbi időben olyan vagy levelező-lapokat hoztak forgalomba, amelyek nem annyira levelező-lapoknak, mint inkább fali kéeknek illeltek be. Most a posta ezeket az óriási levelezőlapokat megrendszabályozza és kimondja, hogy azokat a levelezőlapokat, a melyek a 35 cm. meghaladják, postai csomagokként fogják kezelni a postakivatalok.

— **A Magyar Könyvtár** októberi füzeté ismét abban az üdvös, kipróbált irányban gazdagítja e derék vállalatot, a mely annak vezetésében eddig is nyilvánult. Egyfelől a modern, másfelől a régi magyar irodalom munkáit teszi olesó áron hozzáférhetőkké, s az idegen irodalmakból is a legjobbat nyújtja. Az új magyar belletrisztika művelői közül ezuttal Köbor Tamás jelenik meg, a fővárosi életből vett néhány nagyhatású elbeszéléssel, melyekben a kiváló novellista erős jellemző ereje és elbeszélő művészete fényesen nyilvánultak. Angyal Dávid, egyik legnagyobb képzettségű történetírónk Bethlen Gábor Élet-vel gyarapítja „M. K.” történeti monografiát, teljesen kimerítő képét adva a nagy erdélyi fejedelem küzdelmeinek. A kiadó-czeg, nem tekintve a füzetek rendkívül csekély árát, ezt a munkát is számos képpel illusztráltatta. A régi magyar irodalomnak egyik legbecesebb kincsét nyújtja a 130 füzet: Kazinczy Ferencz válogatott leveleit, melyek oly élkénken világítják meg a nagy nyelvújító működését és egész korát. E füzetet Váczy János szerkesztette, a ki erre, mint az akadémia hasonló nagy gyűjteményének szerkesztője, a legilletékesebb volt. A külföldi irodalmi közül ezuttal a dán van soron. Moeller M. Ottó „Arany-c-inálód”-ja, melyet Szerdahelyi Sándor fordított, egyike a legérdekesziitőbb utopisztikus regényeknek, melyeket az utóbbi évtizedek termettek. A regény hőse feltalálja annak módját, hogyan lehet a legolcsóbb anyagokból aranyat gyártani, és Moeller rendkívül lebilincselően mondja el, mennyi viszontagság után lesz e találmány közkinccsé és mily felordulást idéz elé a társadalmi

és gazdasági viszonyokban. — A „Magyar Könyvtár” 15 krajczáros füzetének teljes jegyzékét küldi meg a kiadóhivatal: Wodianer F. és Fiai, Budapest, Andrássy ut 21.

— **Elfűstölt milliók.** A dohányzók évről-évre szaporodnak és a szaporodás arányában növekszik a fogyasztott dohány mennyisége. 1898-ban fél millió forinttal több dohányt adtak el, mint 1897-ben, és 1899. első hét hónapjában már is egy fél millióval több a dohányfogyasztás, mint 1898-ban. Főképpen a cigaretták fogyasztása növekszik, ezekből is az egy- és félkrajczáros cigaretták fogyasztása, ami arra enged következtetni, hogy a dohányzás szenvedélye erősen terjed a gyermekek köreiben is. A dohányjüvedéki központi igazgatóság jelentése szerint ez év első hét hónapjában összesen 28 988.566 forint 36 krajczár értékű dohányt fogyasztottak Magyarországon.

— **Új váltók.** A pénzügyminisztérium hirdetést tesz közzé, melyben tudatja, hogy az 1900. esztendő közeledtére való tekintettel ez év vége felé új bélyegezett váltó-úrlapokat bocsát forgalomba. A jövő esztendőben ugyanis nem használhatók többé a mostani váltólapok, amelyeken a kelt helyén az évszám kezdete 18 . . . számmal van megjelölve. Az új váltólapokon a kelt helyén ez a szám lesz: 1 . . . A régi váltólapokat ez évi december 16-tól kezdve jövő évi február végéig lehet ujjakkal becsereálni.

— **A Capitolium egy szobra.** Rómában, a capitoliumi muzeum egyik termében, minjárt a híres Satyr szobája mellett, van egy szobor: Egy haldoklót ábrázol. Első tekintetre csak egy halállal vívódó alak. De nemsokára feltűnik mellette tört kardja, tehát harcos. Erőteljes testén már érzik a halál lehellete. Jobb lábát győtrődbe szegi be térdben, a bal rángatódva nyulik ki, kezei lankadtan csüggennek alá. Szomorúan, a vereség, a legzötetés, a haszontalan halál keserűségével tekint maga elé. Ibozootos haj és a lorques, a csavat nyakgyűrű, azt is megmondják, hogy ez a sebesült: gallus. A haldokló harcos egy levert nemzet kirajról beszél. Oly megindító, oly gyászos, oly szívfacaró ez a haldokló hős, hogy lehetetlen megindulás nélkül néznünk. Az e korbéli világhírű szobroknak teljes gyűjteményét nyújtja pompás képekben s kitűnő szöveg kíséretében a Nagy Képes Világtörténet 42-ik füzeté, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlai Gyula akadémikus, füzetenként is kaphatsz 30 krjával, Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest VIII., Üllői ut 18.) s minden hazai könyvkereskedőntján.

Báli selyem 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szőrés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhöz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, **Henneberg G. selyemgyárjai** (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

— Magyar levelezés Srájcza kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

C S A R N O K.

Memento móri.

Gyönyörű szép nyári alkony volt. A buja zöld füben szerényen meghuzódva illatozott a kék ibolya. Szépsége tudatával eltelve büszkén himbálódzott tövis szarán a viruló rózsza, kacérkodva az alkonyodó nap arany sugarival. S a hófehér ruhájú királynő a karsu lilium egyszerű fűnsséggel fegadta színes szárnyu udvaroncái széptevéseit. Fölöttünk a lombos ágon puha pihével megrakott fészében kicsi madár csisseregte párjának: szeret-e? S dalos madár ajkáról elkapva a szót hozzád intéztem a kérdést: szeretsz-e? Mint lehellet roppent el ajkaidról a kincseket érő szó: igen! s pirulva hajtad szép fejed keblemre én kedvesem, ama bűvös nyári alkonyatkor.

Szellő felre rebtent, hogy ne háborítson, a levegő miriád atomjaiból fölcsoólt illatot mind ott hagyta, hogy még edesebbé tegye e picinyke szót: igen, ama szép nyári alkonyatkor . . .

S mult az idő. A kávéház ablakából elmerengve néztem, mint hull a faról a sárgult levél, mint kapja el messzire azt az őszi szél. Oly jól esett itt benn a melegben ülni. Mokkám illata édes zsibbadást hozott agyamra s szivarom kéklő füstjén át mintha ébenhajad lágy hullámaít látnám, és ígézó kék szemed csillogását

